

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { ศาลอาญา

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายไชยอมร แก้ววิบูลย์พันธุ์ ที่ ๑ และนายธนพัฒน์ กาเพ็ง ที่ ๒) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ. ๑๑๙๙/๒๕๖๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองและเอกสารประกอบสรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการ เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง นายไชยอมร แก้ววิบูลย์พันธุ์ ที่ ๑ และนายธนพัฒน์ กาเพ็ง ที่ ๒ เป็นจำเลย ต่อศาลอาญา ความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ร่วมกันวางเพลิงเผาทรัพย์สินผู้อื่น และนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร กรณีจำเลยทั้งสองร่วมกันวางเพลิงโดยใช้น้ำมันก๊าด ราวใต้และจุดไฟเผาพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งประดิษฐานที่บริเวณหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อันเป็นทรัพย์สินของหน่วยงานราชการ จนไฟลุกลามไหม้พระบรมฉายาลักษณ์ดังกล่าว พร้อมด้วยโครงสร้างไม้และเหล็ก และอุปกรณ์ที่ประดับจนได้รับความเสียหาย ภายหลังจากที่จำเลยทั้งสองได้กระทำการดังกล่าว จำเลยที่ ๑ ได้นำเข้าและเผยแพร่สู่ระบบคอมพิวเตอร์เป็นภาพที่ไฟกำลังลุกไหม้พระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมทั้งพิมพ์ข้อความประกอบ โดยเผยแพร่ในบัญชีเฟซบุ๊กซึ่งเป็นการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตที่เปิดเป็นสาธารณะประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ มาตรา ๘๓ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๒๑๗

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอาญา จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ข้อความที่เป็นองค์ประกอบความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ไม่ได้บัญญัติถ้อยคำอันแสดงถึงคุณธรรมที่เป็นมูลฐานที่กฎหมายต้องการคุ้มครอง คือ อันตรายต่อประชาชนทั่วไปอย่างชัดแจ้ง โดยบัญญัติแต่เพียงว่า “ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น” แต่มีได้บัญญัติว่า “อันอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชนทั่วไป” บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีความแน่นอน เปิดช่องให้เกิดการตีความที่เป็นผลร้ายแก่จำเลยทั้งสอง เนื่องจากบทบัญญัติที่มุ่งหมายจะคุ้มครองทรัพย์ของบุคคลมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ ฐานทำให้เสียทรัพย์อยู่แล้ว ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้ประชาชนทั่วไปไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าการกระทำเช่นใดจะเป็นความผิดกฎหมายบทใด ระหว่างประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ กับมาตรา ๓๕๘ ทั้งเมื่อพิจารณาจากการเผาทรัพย์ที่เป็นการแสดงออกทางศิลปะหรือการประท้วงเรียกร้องเป็นการแสดงออกทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ ยิ่งทำให้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ เป็นบทบัญญัติที่ไม่ได้สัดส่วนและเกินสมควรแก่เหตุ นอกจากนี้ บทกำหนดโทษของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ซึ่งกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท สูงเกินกว่ากรณี ไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำผิดเมื่อเทียบกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ ซึ่งเป็นการทำลายหรือทำให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียไปเช่นเดียวกัน กลับกำหนดโทษไว้เพียงจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังเป็นความผิดอันยอมความได้อีกด้วย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ จำเลยทั้งสองขอให้ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลอาญาเห็นว่า จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ซึ่งศาลอาญาจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง แต่ประเด็นที่โต้แย้งว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ หรือไม่ นั้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ เป็นบททั่วไปที่วางหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญไว้ โดยมีได้มีข้อความที่เป็นการคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพไว้เป็นการเฉพาะ ศาลรัฐธรรมนูญไม่รับวินิจฉัยประเด็นนี้ คงรับไว้พิจารณาวินิจฉัยเฉพาะประเด็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ หรือไม่

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

๒. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๑๗ ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๒๓ ความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ นั้น ถ้าทรัพย์สินที่เป็นอันตรายเป็นทรัพย์สินที่มีราคาน้อย และการกระทำนั้นไม่น่าจะเป็นอันตรายเป็นแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖๑ ความผิดตามมาตรา ๓๕๘ และมาตรา ๓๕๙ เป็นความผิดอันยอมความได้

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ หรือไม่

ความเห็น

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นที่จำเลยทั้งสองอ้างว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดต่อหลักความแน่นอนชัดเจนของกฎหมาย นั้น เห็นว่า หลักความแน่นอนชัดเจนของกฎหมาย เป็นหลักที่มีพื้นฐานมาจากหลักความมั่นคงของกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายอาญาซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยการลงโทษบุคคล กฎหมายอาญาจึงต้องมีความแน่นอนชัดเจนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่ากฎหมายเรียกร้องให้บุคคลต้องกระทำการใดหรือไม่กระทำการใด และหากบุคคลฝ่าฝืนต่อกฎหมายนั้นแล้วจะมีโทษเพียงใด เมื่อนำหลักดังกล่าวมาพิจารณากรณีที่จำเลยทั้งสองอ้างว่า ข้อความอันเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ว่าเป็นความไม่แน่นอนเพราะมิได้บัญญัติถ้อยคำที่แสดงถึงคุณธรรมอันเป็นมูลฐานที่กฎหมายมุ่งคุ้มครองอย่างชัดแจ้ง กล่าวคือ ไม่ได้บัญญัติถ้อยคำว่า “อันอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชนทั่วไป” และยังมีบทบัญญัติที่มุ่งหมายจะคุ้มครองทรัพย์ของบุคคลบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ ฐานทำให้เสียหายอยู่แล้ว จึงทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าใจได้ว่าเป็นความผิดฐานใด นอกจากนั้น การเผาทรัพย์ที่เป็นการแสดงออกทางศิลปะหรือการประท้วงเรียกร้องเป็นการแสดงออกทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ ก็ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้สัดส่วนและเกินสมควรแก่เหตุ บทกำหนดโทษของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ นั้น เห็นว่า ตามหลักนิติธรรมกฎหมายต้องมีความชัดเจนแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกฎหมายอาญา จึงมีหลักประกันของกฎหมายอาญาที่ว่ากฎหมายอาญาต้องบัญญัติให้ชัดเจนแน่นอน ฝ่ายนิติบัญญัติจึงต้องบัญญัติถึงการกระทำที่เป็นความผิดอย่างชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อให้ประชาชนที่จะถูกบังคับตามกฎหมายนั้นรู้ว่าการกระทำอย่างใดมีความผิดและเมื่อกระทำการนั้นแล้วจะได้รับโทษเช่นใด เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น...” กับความผิดฐานทำให้เสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย...” เห็นได้ว่า ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗

เป็นบทบัญญัติในลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน เนื่องจากการนำเพลิงไปวางเพื่อเผาทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นความผิดที่เป็นการก่ออันตราย เพราะโดยสภาพของการวางเพลิงมีลักษณะเป็นการกระทำที่เป็นการก่ออันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชนได้โดยง่ายและเกิดความเสียหายสูง เนื่องจากเพลิงสามารถไหม้ลุกลามได้อย่างรวดเร็วและไม่มีขอบเขตจำกัด ฝ่ายนิติบัญญัติประสงค์ที่จะป้องกันไม่ให้ภัยอันตรายดังกล่าวเกิดขึ้นจึงได้บัญญัติให้มีความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สิน โดยมิหลักว่าหากผู้กระทำรู้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นและต้องการวางเพลิงเผาทรัพย์สินนั้น ผู้กระทำย่อมมีเจตนาวางเพลิงเผาทรัพย์สิน ต้องรับโทษทั้งจำคุกและปรับในอัตราโทษสูง เพื่อให้ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการทำความผิด ด้วยเหตุที่เป็นการกระทำที่มีความร้ายแรงต่อความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป ดังกล่าวมาแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติจึงบัญญัติให้เป็นความผิดอาญาต่อแผ่นดินหรือความผิดอันยอมความไม่ได้ และให้ลงโทษได้แม้เป็นการกระทำที่เป็นเพียงการเตรียมกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๙ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดเตรียมเพื่อกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ ... ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับพยายามกระทำความผิดนั้น ๆ” ส่วนความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ เป็นบทบัญญัติในลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หมวด ๗ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เนื่องจากการทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เป็นความผิดที่เป็นการทำอันตรายต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติจึงประสงค์ที่จะลงโทษการกระทำที่เป็นการทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายดังกล่าว โดยหากผู้กระทำรู้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย และผู้กระทำต้องการทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินนั้นโดยมีเจตนา ต้องรับโทษทั้งจำคุกหรือปรับในอัตราโทษตามสัดส่วนความร้ายแรงของการทำความผิด กรณีจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ นั้น เป็นการกระทำที่มีลักษณะเพียงกระทบต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยเท่านั้น ยังไม่ได้กระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป ฝ่ายนิติบัญญัติจึงบัญญัติให้ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินเป็นความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ บทบัญญัติทั้งสองจึงมีการกำหนดองค์ประกอบความผิด โทษ และลักษณะความผิดไว้แตกต่างกันตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย แสดงให้เห็นถึงคุณธรรมทางกฎหมายหรือประโยชน์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครองที่แตกต่างกัน คือ ความปลอดภัยของประชาชนกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของบุคคล ตามลักษณะและระดับความร้ายแรงของการทำความผิด

ดังกล่าว ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีความชัดเจนแน่นอนที่ศาลสามารถพิจารณาฐานความผิดและใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความเหมาะสมตามพฤติการณ์แห่งคดี ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงมิได้ขัดต่อหลักนิติธรรม

ส่วนที่จำเลยทั้งสองอ้างว่า บทกำหนดโทษตามมาตรา ๒๑๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ขัดต่อหลักความพอสมควรแก่เหตุ กำหนดโทษไว้สูงเกินไป ไม่ได้สัดส่วน เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ความผิดดังกล่าว ในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ นั้น ถ้าทรัพย์ที่เป็นอันตราย หรือที่น่าจะเป็นอันตรายเป็นทรัพย์ที่มีราคาน้อยและการกระทำนั้นไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” กรณีจึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๒๓ ดังกล่าว บัญญัติการปรับบทลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ ให้เหมาะสมกับการกระทำความผิดในแต่ละกรณีอยู่แล้ว ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และที่จำเลยทั้งสองอ้างว่า หากเทียบบทกำหนดโทษของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ กับ มาตรา ๓๕๘ แล้วจะต่างกันอย่างมาก เพราะมาตรา ๓๕๘ บัญญัติโทษไว้เพียงจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่มาตรา ๒๑๗ บัญญัติกำหนดโทษไว้สูงคือจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท ทั้งที่เป็นการทำลายหรือทำให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหายเช่นเดียวกัน นั้น เห็นว่า องค์ประกอบความผิดของทั้งสองมาตราแตกต่างกัน จึงไม่อาจนำมาเทียบกันได้ อีกทั้งยังมีบทบัญญัติในภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน มาตรา ๒๒๓ ซึ่งใช้เป็นหลักในการพิจารณาปรับบทลงโทษเพื่อให้เกิดความยุติธรรมในแต่ละกรณีดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ แต่อย่างใด

สำหรับประเด็นที่จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ จะบัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น แต่การใช้เสรีภาพดังกล่าวนอกจากจะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็น

การเฉพาะแล้ว ยังต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรานั้นได้และได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ トラบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้น ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น” ดังนั้น การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๓๔ ย่อมต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ด้วย กล่าวคือ บุคคลจะใช้เสรีภาพให้กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นไม่ได้ ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองมิให้มีการก่อภัยอันตรายต่อประชาชน เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ